

सङ्ख्यायुक्तत्वं, 'तादृक्', स्यात् । स्वल्पया द्वादशसङ्ख्याया स्वल्पा
एव क्रतवो निर्वोढुं शक्यन्ते । न तु महाक्रतवोऽश्वमेधादय
इत्यर्थः ॥

(७) पूर्वपक्षं दूषयित्वा सिद्धान्तं निगमयति । “एकविं-
श एवाग्निः स्यादित्याहुः । एकविंशस्तोमः । एकविंशति
र्यूपाः । यथा प्रष्टिभिर्याति । तादृगेव तत्” इति । ‘प्रष्टिभिः’
शिरसि भारवाहिनीयुक्तः पुरुषः समे देशे विषमेऽपि पर्व-
तारोहणादौ गन्तुं शक्नुयात् । ‘तत्’ एकविंशत्वं, ‘तादृक्’,
‘स्यात्’ । तथा सङ्ख्याया स्वल्पा महान्तश्च क्रतवोऽनुष्ठातुं शक्याः ।
यत्तुदान्तवृषभादिदृष्टान्तेन स्वल्पनमाशङ्कितं, तत् साव-
धानेषु पुरुषेषु सम्भवतीत्यभिप्रायः । तदेतदेकविंशतित्वं वृष-
भस्य ककुदं ॥

(८) दृष्टान्तीकृत्य प्रशंसति । “यो वा अश्वमेधे तिस्रः क-
कुभो वेद । ककुद्भ राज्ञां भवति । एकविंशोऽग्निर्भवति ।
एकविंशस्तोमः । एकविंशतिर्यूपाः । एता वा अश्व-
मेधे तिस्रः ककुभः । य एवं वेद । ककुद्भ राज्ञां भवति”
इति । यथा वृषभस्य ककुदुन्नतावयवः एवमश्वमेधस्य ‘तिस्रः
ककुभः’, उन्नतावयवाः । तदभिज्ञो यजमानः ‘राज्ञां’, मध्ये
‘ककुत्’, द्वावोन्नतः ‘भवति’ । कस्मात् ककुभ इति विवक्षाया-
मेकविंश इत्यादिना उच्यन्ते ॥

(९) य एवं वेदेत्यादेः पुनरुक्तिरूपसंहारार्था, तां शिरो-
दृष्टान्तेन प्रशंसति । “यो वा अश्वमेधे त्रीणि शीर्षाणि वेद ।